

Čís. 9363.

Pokud na základě ujednání dlužníka s třetí osobou, jimž této vyhraženo vlastnické právo k předmětům vyrobeným dlužníkem ze suroviny dodané za určitých podmínek třetí osobou, nemůže se třetí osoba domáhati nepřipustnosti exekuce na vyrobené předměty.

Výhrada vlastnictví třetí osoby k předmětům vyrobeným dlužníkem ze suroviny dodané třetí osobou nemůže se týkat předmětů, jež byly dlužníkem vyrobeny až po ujednání o výhradě vlastnictví.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1929, Rv I 1921/28.)

Norbert H. zabavil v exekuci proti Romeu Sch-ovi předměty vyrobené ze dřeva. Žalobce tvrdě, že zabavené předměty jsou jeho vlastnictvím, že byly vyhotoveny ze dříví, které koupil a odevzdal dlužníku Sch-ovi s výslovným ujednáním, že z tohoto dříví vyhotovené předměty zůstanou jeho vlastnictvím, že budou dlužníkem prodány na dovoatelův účet, že docílená cena bude mu odevzdána a že za to zaplatí dlužníku přiměřenou mzdu — žaloval vymáhajícího věřitele o nepřipustnost exekuce. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Bylo zjištěno, že mezi dlužníkem Romeo Sch-em a jeho chotí Gertrudou Sch-ovou s jedné a dovoatelem s druhé strany uzavřeno bylo dne 1. října 1927 písemné ujednání, podle něhož dal dovoatel dlužníku k použití 8.721 Kč a podle něhož koupil pro dlužníkův podnik veškeré suroviny, které znějí na dovoatelův účet, které však ustavičně zůstanou v dovoatelově vlastnictví, že také ze surovin těch vyrobené zboží zůstane dovoatelovým vlastnictvím a bude dlužníku ponecháno do komisionářského prodeje, ježto dlužníkův podnik jest řemeslnou živností a zní na dlužníkovu jméno, že výtěžek za komisionářsky prodané zboží zůstane pokaždě dovoatelovým vlastnictvím a musí mu býti odveden a že se dovoatel zavazuje odměnou za dlužníkovu činnost pečovati o výživu dlužníka a jeho rodiny, jakož i o jiné pracovní a pomocnické mzdy. Kdyby podle tohoto zjištění bylo lze souditi, že dlužník byl jen dovoatelovým dělníkem, jenž zpracovává pro něho z jeho materiálu zboží, tedy že jde mezi nimi o služební smlouvu neb o smlouvu o dílo, nebylo by o vlastnictví dovoatelově k takto vyrobeným věcem právní pochybnosti. Leč to dovoatel ani sám netvrdí, nýbrž buduje na výhradě vlastnictví a také řečené ujednání předpokládá, že dlužník zůstává samostatným podnikatelem, a že při ujednání, jak je v něm výslovně uvedeno, jde stranám jen o to, aby »stav obchodu byl pro Romeo Sch-a udržen v pořádku«, což, jakž plyne z dalších zjištění odvolacího soudu, podle nichž z výnosu tohoto obchodování placeny byly pohledávky jen

těch věřitelů, kteří dlužníku nečinili vůbec potíže, jest vykládati jen v ten způsob, by úvěr dovolatelem dlužníku poskytnutý a určité pohledávky určitých nenáročných věřitelů požívaly zvláštního výsadného postavení, by tak byl utvořen jistý zákrokům ostatních věřitelů odňatý úkojový pramen, čehož právě ujednáním mělo býti dosaženo, což však se nesrovnává se zásadou poctivosti a víry v obchodování, tedy je to jednání způsobilé vnést do poctivých styků obchodních právní nejistotu, a proti třetím na něm nesúčastněným, ba jím přímo ohroženým osobám jednání nepřipustné. Odvolací soud ovšem není s to, podle svých zjištění usouditi ani, že nabyt dovolatel vlastnictví ke dříví, poněvadž, i kdyby bylo lze mluvit o tom, že dovolatel učinil pravděpodobným nabývací důvod, nepodal důkaz o tom, že mu dříví bylo odevzdáno; leč v tomto případě nejde o vlastnictví ke dříví, z něhož sporné předměty byly vyrobeny, nýbrž o to jde, zda se dovolatelem tvrzená výhrada vlastnictví může vztahovati i na sporné předměty v době, kdy výhrada ta byla učiněna, ještě neexistující, jež teprve potom byly vyrobeny, a o nichž dovolatel ani netvrdil, že mu dlužníkem byly odevzdány, naopak tvrdil, že po vyrobení zůstaly v dlužníkově držení. Výhrada vlastnictví, jak již vyplývá z povahy věci jest možná jen tam, kde takové vlastnictví skutečně tu jest, a to jest možné jen na věcech již existujících, nikoli na věcech, které teprve v budoucnosti mají vzniknouti. Poněvadž bylo zjištěno, že sporné předměty byly vyrobeny teprve po ujednání ze surovin dovolatelem opatřených, a poněvadž vlastnictví na neexistujících věcech není myslitelné, nemohl si dovolatel takové vlastnictví vůbec vyhraditi. Že vlastnictví, pokud se týče, spoluvlastnictví nabyt dovolatel způsobem uvedeným v § 415 obč. zák., ani netvrdil, ani nedokázal. Pokud jde o sporné předměty, nikoli o dodaný materiál, opírá se dovolatel jako o nabývací důvod jen o ujednání. Bylo však již vyloženo, že toto není platným důvodem právním na řečených předmětech. Tím méně lze mluvit o odevzdání sporných předmětů. Dovolatel v této příčině vůbec nic netvrdil a nedokázal. Nepochybil tedy odvolací soud po právní stránce, usoudiv, že nebylo dovolatelem prokázáno tvrzené jím právo, které by činilo exekuci žalovaného nepřipustnou.

Čís. 9364.

Železniční zaměstnanci.

Předpokladem jmenování lampařů podúředníky jest, by lampaři v době výnosu ministerstva železnic ze dne 11. března 1922, čís. 70419/1-3 a ze dne 14. srpna 1923, čís. 43213 vykonávali skutečně řemeslné práce.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1929, Rv I 228/29.)

Žalobce, staniční pomocník, domáhal se na Československém státu, by bylo uznáno právem, že žalovaný jest povinen přiznati žalobci výhody podle výnosu ministerstva železnic čís. 70419 ze dne 11. března 1922 a výnosu čís. 43213 pres. ze dne 14. července 1923 jakož i výhody